

شناسه	تاریخ تهیه گزارش	رویه	عنوان موضوع
۱۴۰۲/۰۲/۱۷			پیشنهادات و توافقات رفع مشکلات کارگاه های فخاری (تولید آجر) ناشی از اجرای نادرست قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند)
		اتاق اصناف - اتحادیه صنف فروشندگان مصالح ساختمانی مشهد	مرجع طرح موضوع
		<p>اتاق اصناف مشهد در پاسخ به نامه شماره ۱۴۰۱/۳۳۸۵/ص مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۰ دبیرخانه شورای گفت و گو جهت ارسال مهمترین مشکلات بخش تولید و چالش های موجود، طی مکاتبه شماره ۱۶۷۳/ص/۱۴۰۱/۳۰۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ منضم به مکاتبه ۱۴۹/د/۳۹۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۱ اتحادیه صنف فروشندگان مصالح ساختمانی مشهد مسایل مرتبط با عدم معافیت از حق بیمه تا سقف ۵ نفر کارگاه های صنف فخاری را اعلام نمود. دبیرخانه شورای گفت و گو ضمن انعکاس موضوع به اداره کل تامین اجتماعی طی نامه شماره ۱۴۰۱/۳۹۳۲/ص مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۱ پاسخ آن اداره کل را در مکاتبه ۸۰۰/۱۴۰۱/۴۳۵۲۴ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۱ دریافت نمود.</p> <p>به موجب مصوبه ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی (قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند) برخی از کارگاه های ۵ نفر کارگر و کمتر از تخفیف در پرداخت حق بیمه سهم کارفرما بهره مند می شوند و در همین ارتباط در سال ۱۳۶۹ در اجرای (جایگزینی فهرست جدید به جای فهرست موضوع تبصره یک ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون معافیت از پرداخت سهم کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند مصوب ۱۳۶۹/۲/۲ هیأت وزیران)، فهرستی از رسته های شغلی با ۵ نفر نیروی کار و کمتر از جمله صنف فخاری در کارگاه های صنفی سنتی از معافیت بیمه ای استفاده نموده اند، از طرفی، در تبصره ۳ قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند آمده است کارخانجات آجر از شمول معافیت مستثنی هستند. اما اختلاف موجود در خصوص شمولیت عبارت است از (تشخیص کارگاه از کارخانه، مرجع صادر کننده مجوز فعالیت، آیا صنف است یا صمت، اجازه برداشت خاک آیا مجوز فعالیت صنعتی و معدنی و نیاز مند پروانه بهره برداری است و می تواند فعالیت و مجوز صنفی تبدیل به کارخانه نماید که محل ابهام است، هر چند فرایند صدور مجوز نشان می دهد کارگاه های صنف فخاری و از جمله آجر گری هیچگونه فعالیت صنعتی و یا ماشینی ندارند و کلیه فرایند انجام کار سنتی و یدی انجام می شود لذا به این ترتیب مجوز فعالیت را صنف صادر می کند و برای برداشت خاک میبایست از اداره کل صمت مجوز برداشت بگیرند نه فعالیت و عملاً هیچگونه فعالیت فراوری معدنی صورت نمی پذیرد لذا صمت به جای اینکه مجوز برداشت برای این کوره های صنفی و دستی صادر کند مجوز فعالیت و بهره برداری صادر نموده که در استعلامات تامین اجتماعی این فعالیت های سنتی و غیر ماشینی به فعالیت های صنعتی معدنی و کارخانه تبدیل شده و اداره کل تامین اجتماعی بر اساس گواهی صادره از سوی اداره کل صمت اقدام به لغو معافیت کارگاه های فخاری سنتی گری نموده است</p> <p>موضوع در نهمین جلسه دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار سال ۱۴۰۱ و اولین جلسه دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار سال ۱۴۰۲ مورد بحث و بررسی قرار گرفت.</p>	شرح موضوع

در مبحث فعالیت کارگاه های تولید آجر سنتی هرچند فرآیند صدور مجوز نشان می دهد کارگاه های صنف فخاری و از جمله آجر گری هیچگونه فعالیت صنعتی و یا ماشینی ندارند و کلیه فرآیندهای انجام کار، بصورت سنتی و یدی انجام می شود لذا به این ترتیب مجوز فعالیت را صنف صادر می کند و برای برداشت خاک میبایست از اداره کل صمت مجوز برداشت (نه فعالیت) بگیرند و عملا هیچگونه فعالیت فرآوری معدنی صورت نمی پذیرد و صمت جهت مجوز برداشت خاک و دریافت سوخت و ... مجوز فعالیت و بهره برداری صادر نموده که در استعلامات تامین اجتماعی این فعالیت های سنتی و غیر ماشینی به فعالیت های صنعتی معدنی و کارخانه تبدیل شده و اداره کل تامین اجتماعی بر اساس گواهی صادره از سوی اداره کل صمت اقدام به لغو معافیت کارگاه های فخاری سنتی گری نموده است.

به موجب رای موضوع دادنامه شماره ۷۲۴ الی ۷۲۶ و ۷۷۹ آراء هیات عمومی دیوان عدالت اداری کلاسه پرونده ۹۱/۱۱۳۳، ۹۲/۲۲۴، ۹۳/۲۷۴ و ۲۵۶، تقاضای ابطال دستور اداری شماره ۵۲۴۸۸/۲-۵۲ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۴ اداره کل درآمد حق بیمه صندوق تامین اجتماعی شرط صدور پروانه بهره برداری و یا جواز تاسیس از وزارت صمت پیش بینی نشده است و صدور مجوز صمت نمی تواند مانع برخورداری از معافیت حق بیمه شود و لیکن نظر به اینکه به موجب مصوبه ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۶۱ مجلس شورای اسلامی برخی از کارگاه های ۵ نفر کارگر و کمتر از تخفیف در پرداخت حق بیمه سهم کارفرما بهره مند می باشند و در همین ارتباط در سال ۱۳۶۹ در اجرای قانون، فهرستی از رسته های شغلی با ۵ نفر نیروی کار و کمتر از جمله صنف فخاری در کارگاه های صنفی از معافیت بیمه ای استفاده نموده اند، از طرفی، در تبصره ۳ قانون آمده است کارخانجات آجر از شمول معافیت مستثنی هستند. اما اختلاف موجود در خصوص شمولیت عبارت است از (تشخیص کارگاه از کارخانه، مرجع صادر کننده مجوز فعالیت، آیا صنف است یا صمت، اجازه برداشت خاک و پروانه بهره برداری صمت می تواند فعالیت و مجوز صنفی را تبدیل به کارخانه نماید که محل ابهام بوده است) هرچند فرآیند صدور مجوز نشان می دهد کارگاه های صنف فخاری و از جمله آجر گری هیچگونه فعالیت صنعتی و یا ماشینی ندارند و کلیه فرآیند انجام کار سنتی و یدی انجام می شود لذا به این ترتیب مجوز فعالیت را صنف صادر می کند و برای برداشت خاک و بعضا تخصیص سوخت و ... می بایست از اداره کل صمت علاوه بر مجوز برداشت، مجوز بهره برداری در موارد خاص بگیرند، و عملا هیچگونه فعالیت فرآوری معدنی صورت نمی پذیرد که در استعلامات تامین اجتماعی این فعالیت های سنتی و غیر ماشینی به فعالیت های صنعتی معدنی و کارخانه تبدیل شده باشد و اداره کل تامین اجتماعی بر اساس گواهی صادره از سوی اداره کل صمت مبنی بر داشتن پروانه، اقدام به لغو معافیت کارگاه های فخاری سنتی گری نموده است.

ایرادات و مشکلات
مطروحه

نظرات اعضا حاضر در جلسات کارشناسی:

جلسه اول:

نهمین جلسه دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار خراسان رضوی، با دستور طرح موانع موجود و رفع ابهامات مربوط به چگونگی معافیت از پرداخت حق بیمه کارگاه های فخاری (تولید آجر) در استان، برگزار شد.

موضوع رفع موانع و ارائه پیشنهادات در خصوص نحوه اخذ معافیت کارگاه های فخاری (تولید آجر) از پرداخت حق بیمه در نهمین جلسه دبیرخانه بند ب ماده ۱۲ قانون احکام دائمی توسعه خراسان رضوی مورد بررسی قرار گرفت.

جمع بندی جلسه
کارگروه تخصصی
(کارشناسی) به تاریخ
۱۴۰۱/۱۲/۱۵ و
۱۴۰۲/۰۲/۰۶

«علی اکبر لبافی»، رئیس این دبیرخانه اظهار کرد: براساس مصوبه ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۶۱ برخی از کارگاه های ۵ نفره از پرداخت حق بیمه معاف و از تخفیف حق بیمه سهم کارفرما برخوردار بودند. این مهم در جهت حمایت از کسب و کارهای خرد و با ظرفیت کم تر از ۵ نفر فعال بوده است.

وی با بیان اینکه ۷۰ الی ۸۰ درصد از کارگاه های کشور کمتر از ۵ نفر نیرو دارند، تصریح کرد: کارگاه های فخاری دارای دو بخش است؛ بخشی از آنها سنتی است که کلیه فرایند انجام کار به صورت سنتی انجام می شود از جمله کوره های گری و بخشی از آنها نیز کارگاه یا کارخانه ای هستند که با ماشین آلات به تولید آجر اقدام می کنند. لبافی اظهار کرد: سازمان تامین اجتماعی پیرو مکاتبه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی عنوان کرده مخالفتی با موضوع معافیت کارگاه های سنتی آجرپزی و یا آجر گری از پرداخت حق بیمه سهم کارفرما ندارد و تصمیم بر این شد که کارگاه های سنتی که فعالیت ماشینی ندارند، اگر دارای مجوز از مراجع ذی صلاح باشند می توانند از معافیت سهم کارفرما تا ۵ نفر نیروی کار استفاده کنند؛ اما کارگاه هایی که فعالیت کارخانه ای و ماشینی دارند، مشمول این معافیت قرار نمی گیرند.

رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان عنوان کرد: صنف فخار باید مورد حمایت قرار بگیرد، چرا که این صنف جزو مشاغل سخت و زیان آور است و معافیت های حق بیمه ای می تواند یکی از این حمایت ها باشد. در بخش دیگری از نشست، سلطانی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان مصالح ساختمانی مشهد و عضو هیات ریسه اتاق اصناف تصریح کرد: اعضای اتحادیه ما از سه تشکل تولید محصولات سیمانی، موزاییک و صنف فخاران تشکیل شده است؛ در واقع اتحادیه فعلی مشتمل بر ۲۳ رسته صنفی است و پیش بینی می شود که تعداد اصناف اتحادیه به ۳۵ رسته افزایش پیدا کند.

وی افزود: در حال حاضر در کارگاه های موزاییک ۵ نفره، کارفرما از معافیت سهم بیمه برخوردار است اما سازمان تامین اجتماعی ۲ سال پیش این معافیت را لغو کرد و کارگاه های جدید را مشمول معافیت ندانست. تقاضای صنف فخاران آن است که کارگاه هایی با ۱۰ نیروی کار نیز مشمول معافیت سهم بیمه کارفرما شوند، چرا که این مبحث حمایت از کسب و کارهای خرد و کمک به اشتغالزایی است.

وی افزود: متأسفانه بازرسان عنوان می کنند که این کارگاه ها صنفی نیستند بلکه صنعتی می باشند، در واقع ملاک آنها، برخورداری کارگاه های مذکور از پروانه صنعتی است. این در حالی است که برداشت خاک از کوه ها مستلزم اخذ مجوز از صمت است.

تقاضای معافیت بیمه ای سهم کارفرما در کارگاه های خرد از ۵ نفر به ۱۰ نفر در ادامه، کاظم آردی، نائب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان مصالح ساختمانی مشهد تصریح کرد: تا چند سال گذشته بحث معافیت بیمه ای سهم کارفرما در کارگاه های کوچک اعمال می شد. این مساله به ۲۰ سال پیش بازمی گردد اما این معافیت لغو شد. این در حالی است که کارگاه های ما به دلیل مشکلات مالی حتی از پرداخت حقوق کارگران خود عاجز هستند. البته به نظر می رسد معافیت بیمه ای در کارگاه های ۵ نفره در کرمانشاه همچنان به قوت خود باقیست. آردی یادآور شد: تعداد کارگاه های فخاری از ۲۰۷ واحد به ۱۰۰ کارگاه در سطح مشهد کاهش یافته است و در کل کشور حدود ۷ هزار کارگاه آجر داریم و صرفاً ۲ الی ۳ کارخانه آجرسازی در هر استان وجود دارد.

نائب رئیس اتحادیه تولیدکنندگان مصالح ساختمانی مشهد خاطرنشان کرد: تقاضای ما این است که معافیت مالیاتی سهم کارفرما از ۵ نفر به ۱۰ نفر افزایش یابد. متاسفانه به دلیل حق بیمه بالا، بعضا کارگاه ها مجبور هستند کارگران خود را بیمه نکنند، چرا که توان مالی ندارند.

وی عنوان کرد: بعضی از کارگرهای افغانستانی فعال در کارگاه که دارای کارت فعالیت هستند، خواستار بیمه می باشند. به تازگی عنوان شده که کارگران افغانستانی نیز می توانند از مزایای بازنشستگی برخوردار شوند. حق بیمه کارگران افغان نیز از ما دریافت می شود و در صورت تاخیر در پرداخت سهم بیمه با جریمه سازمان تامین اجتماعی مواجه می شویم.

آردی با بیان اینکه اکثر کارگاه ها به دلیل هزینه های بالا در صنعت فخاری به مرز ورشکستگی رسیدند و بعضا فعالیت شان را متوقف کردند، اظهار کرد: سوال اینجاست که معیار اداره امور مالیاتی و اداره کل تامین اجتماعی برای تشخیص کارگاه از کارخانه چیست؟ اگر ما مجبور به دریافت پروانه بهره برداری خاک از سازمان صمت هستیم این بدان معنا نیست که محل فعالیت ما کارخانه است. از سویی، اداره کل صمت نیز جلوی بهره برداری خاک را گرفته که این مساله قطعاً منجر به بحران کمبود آجر در سال آینده خواهد شد. مسئولین عنوان می کنند که شما باید مجوز تغییر کاربری دریافت کنید و بعضا پرونده ها به مراجع قضایی ارجاع داده می شود.

وی یادآور شد: بازار آجر تنها یک ماه در سال خوب و پررونق است مابقی ماه های سال تولیدکنندگان این حوزه با موانع بسیاری مانند قطعی گاز و برق مواجه هستند.

ضرورت اخذ استفساریه از مجلس به منظور تعریف مشخص کارخانه

در بخش دیگری از نشست، سید حسین ساداتی، رئیس اداره وصول حق بیمه اداره کل تامین اجتماعی خراسان رضوی عنوان کرد: اساس معافیت حق بیمه کارفرما مربوط به سال ۱۳۶۱ می شود. در سال ۱۳۶۹ در اجرای قانون، فهرستی از رسته های شغلی اعلام شد مبنی بر اینکه چنین رسته های شغلی با ۵ نفر نیروی کار، معاف از پرداخت حق بیمه کارفرما هستند. یکی از این فعالیت ها مربوط به فخاری است که معافیت آن در حال اعمال است. از سویی، در تبصره ۳ قانون آمده است کارخانجات از شمول معافیت مستثنی هستند. نکته این است که همواره تعریف کارخانه محل اختلاف بوده است. در همین راستا از سازمان صمت استعلام گرفتیم که به نظر شما تعریف کارخانه چیست که عنوان کردند هر واحدی که جواز تاسیس و بهره برداری داشته باشد کارخانه است و واحدهایی که جواز تاسیس ندارند، واحد صنفی تلقی می شوند. اداره کل تامین اجتماعی نیز براساس این تعریف تمامی کارگاه هایی که جواز تاسیس و پروانه بهره برداری داشته باشد، کارخانه محسوب می کند و آنان مشمول معافیت حق بیمه کارفرما نیستند.

وی افزود: دو ماه پیش مجلس شورای اسلامی اعلام کرد ۳۴ درصد از کل کارگاه هایی که در کشور فعال هستند، مشمول کمک دولت می باشند. بیشتر این کارگاه ها مربوط به بخش کشاورزی است به بیان دیگر بیش از ۷۰ درصد این کارگاه ها مربوط به حوزه کشاورزی است که در استان خراسان به ویژه جنوب خراسان فراوان هستند. پس از آن کارگاه های خبازی از بیشترین حمایت دولت برخوردارند. این در حالی است که کارگاه های فخاری از حمایت دولتی چندانی برخوردار نیستند.

ساداتی یادآور شد: تقاضای ما این است که اتحادیه مربوطه نیز از سازمان صمت تعریف کارخانه را استعلام کند یا این که از مجلس شورای اسلامی در این رابطه استفساریه اخذ شود. در حال حاضر ملاک ما برای تشخیص کارگاه از کارخانه همان استعلام از سازمان صمت است.

رئیس اداره وصول حق بیمه اداره کل تأمین اجتماعی خراسان رضوی افزود: نکته قابل توجه آن است که کارگران اتباع نیز از کلیه مزایای بیمه تأمین اجتماعی به استثنای بیمه بیکاری برخوردارند که این قانون مربوط به سال ۱۳۵۴ است و جدید نیست و در حال حاضر کارگران افغان بسیاری هستند که بازنشسته هستند.

در ادامه، سلطانی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان مصالح ساختمانی مشهد خاطرنشان کرد: اتحادیه به عنوان یکی از زیرمجموعه های سازمان صمت، قطعاً نظر سازمان را در خصوص ملاک و معیار تشخیص و تمیز کارگاه از کارخانه جویا خواهد شد. اتحادیه قطعاً در این رابطه با اداره کل صمت جلسه ای برگزار خواهد کرد.

وی یادآور شد: در گذشته ۳۷۰ کوره در مشهد وجود داشت که در حال حاضر به دلیل آن که مصالحی مانند آجر در روند ساخت و ساز به حاشیه رفته است و از مصالح جایگزین استفاده می شود از این رو بسیاری از واحدهای تولید آجر ورشکسته و تعطیل شده اند.

در بخش دیگری از نشست، قاسم کیومرثی، رئیس اداره فلزی سازمان صمت خراسان رضوی تصریح کرد: فرآیند تولید آجرهای گری صنعتی نیست اما برای برداشت خاک آن باید مجوز بهره برداری صادر شود.

کیومرثی افزود: حال باید دید مسئولین استان نسبت به تولید آجر گری چه برداشتی دارند. در واقع واحدهایی که آجر گری تولید می کنند صنفی هستند و صرفاً برای برداشت خاکشان پروانه بهره برداری از سازمان صمت دارند. حال اگر در مجوز برداشت خاک، پروانه برداشت و بهره برداری قید شود، هیچ مشکلی ندارد و بدین ترتیب واحدهای تولید آجر گری، کارگاه محسوب می شوند نه کارخانه. اما متأسفانه این واحدها در سیستم صمت دارای پروانه صنعتی هستند که این مساله باید مورد اصلاح قرار بگیرد. بنابراین دو راهکار وجود دارد نخست آن که نسبت به لغو پروانه های صنعتی و اخذ پروانه های صنفی اقدام کنیم دوم آن که پروانه های صنفی کارگاه مورد توجه اداره کل تأمین اجتماعی قرار بگیرد.

رئیس اداره فلزی سازمان صمت خراسان رضوی ادامه داد: اگر این مساله در داخل استان مورد حل و فصل قرار بگیرد قطعاً نتیجه بخش تر خواهد بود تا آن که به سطح ملی منعکس شود.

سلطانی نیز یادآور شد: اگر مجوز صادره از صمت برای واحدهای آجر گری مربوط به حوزه برداشت باشد، ایرادی به آن وارد نیست و این واحدها کارگاه محسوب می شوند.

در پایان، لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان تصریح کرد: دولت باید از کسب و کارهای خرد حمایت به عمل آورد، چرا که نوع فعالیت صنف فخاری سخت و زیان آور است که سود چندانی به همراه ندارد و مستقیماً به صنعت ساختمان وابسته است و باید برای آن راهکار اندیشید.

وی ادامه داد: این مساله شفاف است که رسته آجر گری جزو اصناف محسوب می شوند و مجوز فعالیتشان توسط صنف شان صادر می شود. منتهی بخش برداشت خاک آن نیازمند اخذ مجوز از سازمان صمت است. این مجوزات باید اصلاح شود. معافیت بیمه سهم کارفرما در صنف گری بسیار تاثیرگذار است و تحقق این مهم می تواند نقش مهمی در هزینه تمام شده مسکن داشته باشد. حل این مساله در سطح استان امکان پذیر است و نیازی به استعلام از مرکز نیست. سازمان صمت باید در اصلاح این فرآیند پیش قدم باشد.

جلسه دوم:

در نخستین جلسه استانی کمیته حمایت از کسب و کار خراسان رضوی (کمیته بند ب ماده ۱۲ قانون احکام دائمی توسعه) راهکارهای رفع موانع نحوه اخذ معافیت از پرداخت حق بیمه کارگاه های فخاری و عدم اجرای ماده ۱۱ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی بررسی شد.

«علی اکبر لبافی»، رئیس دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار استان در این نشست اظهار کرد: برخی از رسته های شغلی در اجرای قانون مصوب سال ۱۳۶۱ مشمول معافیت پرداخت حق بیمه شده اند که کارگاه های صنف فخاری نیز در این رسته قرار دارد؛ اما از آن جا که این کارگاه ها باید مجوز برداشت خاک را از اداره کل صمت اخذ کنند، به عنوان کارخانه تلقی می شوند و از شمولیت معافیت حق بیمه کارفرما خارج می گردند. این در حالی است که کارگاه های مذکور سنتی بوده و کم تر از ۵ نفر نیروی کار دارند و کارشان نیز سخت و زیان آور است و مجوز اصلی فعالیت خود را از اتحادیه مربوطه دریافت می کنند.

وی تصریح کرد: در جلسه ای که سال گذشته برای این موضوع تشکیل دادیم، مقرر شد این مساله با استفاده از ظرفیت استانی حل و فصل شود؛ زیرا روشن است که با صدور مجوز برداشت خاک، ماهیت کار و ساختار آن تغییر پیدا نمی کند. بنابراین عدم معافیت حق بیمه برای این کارگاهها مغایر قانون و برداشت های سلیقه ای است.

لبافی ضمن تاکید بر همکاری و همگرایی در استان به منظور رفع موانع تولید اظهار کرد: متأسفانه رویه های برخی دستگاه ها در استان، مانع جذب سرمایه می شود به طوری که خراسان رضوی به لحاظ سرانه های درآمدی در انتهای رده بندی قرار دارد.

در ادامه، «محمود بنانژاد»، دبیر خانه صمت خراسان رضوی تصریح کرد: نه تنها فخاری بلکه برخی از مشاغل دیگر مانند دوزندگی مشمول تخفیف در پرداخت حق بیمه می شوند اما زمانی که بحث تولید پوشاک مطرح است، این رسته از شمول این قانون خارج می شود. با این اوصاف ابهاماتی در خصوص برخی از مشاغل مصداق دارد که علی رغم برگزاری جلسه با اداره کل تامین اجتماعی، این اداره اعلام نمود که این مساله از اختیارات خارج است. این موضوع در شورای گفت و گوی مطرح شد و نهایتاً مقرر گردید که از تهران مورد پیگیری قرار بگیرد.

در بخش دیگری از نشست، «غلامرضا سلطانی»، عضو هیات رئیسه اتاق اصناف مشهد افزود: در مکاتبه سازمان تامین اجتماعی با شورای گفت و گو اشاره شده است که کارگاه های فخاری به شرط داشتن مجوز از اتحادیه مربوطه و سایر شرایط قانونی، می توانند از معافیت پرداخت حق بیمه استفاده کنند؛ اما متأسفانه لفظ «سایر شرایط» در این قانون، ابهام ایجاد می کند.

وی تصریح کرد: کارگاه های فخاری دارای مجوز صنفی هستند اما برای برخی از امور ملزم به دریافت پروانه بهره برداری هستند که این مساله تغییری در ماهیت فعالیت آنان ایجاد نمی کند لذا این کارگاه ها باید از شمول تعریف کارخانه خارج شوند.

در بخش دیگری از نشست، «زهرا صبوحی»، کارشناس حوزه وصول اداره کل تامین اجتماعی خراسان رضوی اظهار کرد: متولی تعریف کارخانه و کارگاه اداره کل صمت است و این اداره در پاسخ به استعلام ما در خصوص واحدهای فخاری، از عنوان کارخانه و واحد صنعتی که از صمت پروانه دریافت می کند، استفاده نمود. به رغم وجود مصوبه، باز هم همراهی و همکاری لازم را در این حوزه داشتیم و عنوان کردیم که اگر صدور پروانه بهره برداری صرف برداشت خاک است و اتحادیه مربوطه برای صنف مجوز صادر کند، همکاری لازم را در بحث حق بیمه خواهیم داشت؛ مگر آن که در احراز شرایط اشتباهی رخ داده باشد.

صبوحی یادآور شد: ما پایبند به تفاهات جلسه پیشین هستیم و پروانه ها را رویت کرده و بررسی می کنیم و در صورت احراز کارگاه های فخاری، آنها را به عنوان کارگاه های دارای معافیت می پذیریم.

کارشناس حوزه وصول اداره کل تامین اجتماعی خراسان رضوی خاطرنشان کرد: در حال حاضر دوزندگی، تولیدی پوشاک و تراش کاری مشمول معافیت هستند اما اگر این فعالیت ها ذیل تبصره ۳ ماده واحده قرار بگیرد و تعریف کارخانه به این واحدها تسری پیدا کند، این مشاغل از دایره معافیت خارج می شوند.

در ادامه، «قاسم کیومرثی»، رئیس اداره فلزی اداره کل صمت خراسان رضوی تصریح کرد: کارگاه های فخاری صرفا به منظور دریافت سوخت و مواد اولیه نسبت به اخذ پروانه اقدام می کنند و اداره کل صمت نیز صرفا مجوز برداشت خاک صادر می کند که این مساله در ماهیت واحد صنعتی نقشی ندارد. ما این مساله را به سازمان تامین اجتماعی منعکس خواهیم کرد.

در ادامه، «سید مصطفی شامل»، مشاور امور مالیاتی اتاق بازرگانی خراسان رضوی تصریح کرد: کارگاه های دارای پروانه بهره برداری و جواز تاسیس از اداره کل صمت در زمره کارخانه بوده و از شمول معافیت خارج می باشند. این مساله به دیوان عدالت اداری ارجاع داده شد و دیوان نیز در سال ۱۳۹۴ برای آن رای صادر کرد و این رای حکم قانون را دارد. براساس این رای، کارگاه های فخاری با ۵ نفر عضو از پرداخت حق بیمه کارفرما معاف هستند.

در بخش دیگری از نشست، «کاظم آردی»، نماینده اتحادیه صنف فروشندگان مصالح ساختمانی مشهد تصریح کرد: متأسفانه ارقام مالیات بر ارزش افزوده بسیار سرسام آور است. علاوه بر این، محیط زیست نیز عوارض جداگانه ای از ما دریافت می کند. این در حالی است که سال جاری طبق بیانات مقام معظم رهبری به عنوان مهار تورم و رشد تولید نامگذاری شده است. در حال حاضر، تنها تقاضای ما اجرای رای دیوان عدالت اداری در خصوص معافیت حق بیمه کارگاه های فخاری است.

در ادامه، لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان با بیان اینکه تعریف اداره کل صمت از کارخانه برای کارگاه های فخاری چالش آفرین شده است، تصریح کرد: با مساعدت اداره کل تامین اجتماعی استان و شفاف سازی اداره کل صمت و اتاق اصناف مقرر گردید آن تعداد از کارگاه های آجرگری و فخاری هایی که مجوز صنفی دارند اما اداره صمت استان برای برداشت آنها را صادر می کند، صرفا مجوز صنف در بحث معافیت حق بیمه آنها مدنظر قرار بگیرد تا این کارگاه ها براساس این مجوز مشمول معافیت حق بیمه کارفرما شوند و برای سایر کوره های سنتی آجرگری که مجوز فعالیت از صنف و بهره برداری از صمت دارند با گواهی صمت مبنی بر اینکه تغییری در ماهیت تولید صورت نگرفته معافیت صادر گردد.

در ادامه، این نشست وارد دستور کار دوم مبنی بر عدم اجرای ماده ۱۱ قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی شد. «حسن جوینده»، فعال اقتصادی در حوزه طراحی مهندسی عنوان کرد: براساس قانون حداکثر استفاده از توان تولید و بخشنامه تامین اجتماعی، اگر عملیات اجرایی شامل نصب و راه اندازی توسط کارگران کارگاه در همان پروژه انجام بگیرد، محاسبه ضریب حق بیمه نباید انجام بگیرد. شرکت ما ۳۰ سال سابقه کار دارد و اولین پروانه خدمات مهندسی اتوماسیون و الکترونیک را ۲۶ سال قبل از اداره صنایع دریافت کردیم. حال اگر شرکت ما با این سابقه نتواند از این قانون استفاده کند، باید راهکاری برای اجرای قانون اندیشید.

وی ادامه داد: بعد از جلسه گذشته، نام پرسنل شرکت ما در قالب فهرستی برای اداره کل تامین اجتماعی ارسال شد؛ اما مساله حل و فصل نگردید. نکته قابل توجه آن است که فعالیت در شرکت ما تخصصی بوده و هر کسی نمی تواند برای حضور در پروژه مجوز داشته باشد. بنا به توافقات انجام شده مقرر شد که فعالیت های اجرایی پروژه شامل طراحی، خرید، مونتاژ، برنامه نویسی و... در محل ثابت پیمانکار انجام بگیرد و پرسنلی که برای بازدید از محل نصب و انجام

عملیات نصب و همچنین سایر امور پروژه به محل نصب مراجعه خواهند کرد، از بین پرسنل کارگاه معرفی شوند. از این رو افراد متخصص با ذکر کد ملی مشخص شده اند.

جوینده با بیان اینکه در حقیقت این افراد با مهارت و تخصص لازم هستند، اظهار کرد: علی رغم ارائه مستندات و مدارک، تامین اجتماعی عنوان کرد که باید برای نصب و راه اندازی در محل، ضریب حق بیمه تعلق بگیرد.

وی افزود: حق بیمه آن قسمت از پروژه که انجام آن در محل ثابت کارگاه و توسط پرسنل ثابت کارگاه صورت می گیرد، براساس فهرست ارسالی منوط به بازرسی از کارگاه است که در صورت صحت، از اعمال ضریب حق بیمه معاف است؛ اما در ادامه این قانون چنین آمده است: صرفاً «حق بیمه آن قسمت از موضوع قرارداد که در محل پروژه انجام می گیرد، مشمول اعمال ضریب است» که این مساله خلاف قانون است. لذا ابهامات موجود باید رفع شود در هر شکل در این جلسه ابهامات برای بیش از ۳۰۰ کارگاه فخاری برطرف و معافیت حق بیمه کارگاههای فخاری دارای ۵ نفر کارگر و کمتر در استان مورد توافق برای اجرای قرار گرفت.

دستگاههای استانی دارای نماینده در جلسه:

دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی، اتاق اصناف استان، خانه صنعت معدن و تجارت، انجمن مدیران، اداره کل تامین اجتماعی، کانون انجمن های صنفی کارفرمایی، اتحادیه صنف فروشندگان مصالح

جمع بندی مورد توافق اعضا:

جلسه اول:

نظر به اینکه به موجب مصوبه ۱۳۶۱/۱۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی (قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند) برخی از کارگاه های ۵ نفر کارگر و کمتر از تخفیف در پرداخت حق بیمه سهم کارفرما بهره مند می باشند و در همین ارتباط در سال ۱۳۶۹ در اجرای قانون، فهرستی از رسته های شغلی با ۵ نفر نیروی کار و کمتر از جمله صنف فخاری در کارگاههای صنفی سنتی از معافیت بیمه ای استفاده نموده اند، از طرفی، در تبصره ۳ قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند آمده است کارخانجات آجر از شمول معافیت مستثنی هستند. اما اختلاف موجود در خصوص شمولیت عبارت است از (تشخیص کارگاه از کارخانه، مرجع صادر کننده مجوز فعالیت، آیا صنف است یا صمت، اجازه برداشت خاک آیا مجوز فعالیت صنعتی و معدنی و نیاز مند پروانه بهره برداری است و می تواند فعالیت و مجوز صنفی تبدیل به کارخانه نماید که محل ابهام است، هر چند فرایند صدور مجوز نشان می دهد کارگاههای صنف فخاری و از جمله آجر گری هیچگونه فعالیت صنعتی و یا ماشینی ندارند و کلیه فرایند انجام کار سنتی ویدی انجام می شود لذا به این ترتیب مجوز فعالیت را صنف صادر می کند و برای برداشت خاک میبایست از اداره کل صمت مجوز برداشت بگیرند نه فعالیت و عملاً هیچگونه فعالیت فراوری معدنی صورت نمی پذیرد لذا صمت به جای اینکه مجوز برداشت برای این کوره های صنفی و دستی صادر کند مجوز فعالیت و بهره برداری صادر نموده که در استعلامات تامین اجتماعی این فعالیت های سنتی و غیر ماشینی به فعالیت های صنعتی معدنی و کارخانه تبدیل شده و اداره کل تامین اجتماعی بر اساس گواهی صادره از سوی اداره کل صمت اقدام به لغو معافیت کارگاههای فخاری سنتی گری نموده است علیهذا بعد از بحث و تبادل نظر مقرر شد:

۱- با عنایت به توضیحات فوق، برای برطرف شدن ابهامات پیش آمده در فرآیند تفکیک کارگاه های صنعتی از

صنفی در صنف فخاران از آنجاییکه مجوز فعالیت این صنف توسط اتحادیه به عنوان واحد صنفی صادر می

گردد و از طرفی برای برداشت مواد اولیه (خاک) می بایست از سازمان صمت استان مجوز دریافت نمایند و لذا اشتباه برداشت از اینکه تولید آجر گری سنتی با مجوز برداشت خاک موجب تغییر ماهیت فعالیت از سنتی و دستی و کارگاهی تبدیل به کارخانه گردیده است و در همین ارتباط بر اساس تبصره ۳ ماده واحده قانون معافیت از سهم کارفرما خارج است، حداکثر ظرف دو هفته با دعوت اتاق محترم اصناف مشهد از اداره کل صمت تامین اجتماعی و اتحادیه نشستی برگزار و فرایند مجوز صنفی و برداشت مواد اولیه شفاف سازی و در خصوص نحوه دریافت مجوز بهره برداری یا تغییر و در صورت امکان مجوز برداشت خاک تصمیم گیری و نتایج در جلسه بعدی دبیرخانه مطرح گردد

۲- در ارتباط با اتباع خارجی دارای پروانه کار از مراجع رسمی صادر کننده مجوز عینا نیروی کار ایرانی می توانند از درمان و بازنشستگی استفاده نمایند و ابهامی در این خصوص وجود ندارد.

جلسه دوم:

در خصوص پیگیری بررسی رفع موانع در نحوه اخذ معافیت از پرداخت حق بیمه کارگاه های فخاری (تولید آجر) و نحوه دریافت مجوز بهره برداری یا تغییر و در صورت امکان مجوز برداشت خاک، صرف نظر از اینکه به موجب رای موضوع دادنامه شماره ۷۲۴ الی ۷۲۶ و ۷۷۹ آراء هیات عمومی دیوان عدالت اداری کلاسه پرونده ۹۱/۱۱۳۳، ۹۲/۲۲۴، ۲۵۶ و ۹۳/۲۷۴، تقاضای ابطال دستور اداری شماره ۵۲۴۸۸/۲-۵۲ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۴ اداره کل درآمد حق بیمه صندوق تامین اجتماعی شرط صدور پروانه بهره برداری و یا جواز تاسیس از وزارت صمت پیش بینی نشده است و صدور مجوز صمت نمی تواند مانع برخورداری از معافیت حق بیمه شود و لیکن نظر به اینکه به موجب مصوبه ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۶۱ مجلس شورای اسلامی برخی از کارگاه های ۵ نفر کارگر و کمتر از تخفیف در پرداخت حق بیمه سهم کارفرما بهره مند می باشند و در همین ارتباط در سال ۱۳۶۹ در اجرای قانون، فهرستی از رسته های شغلی با ۵ نفر نیروی کار و کمتر از جمله صنف فخاری در کارگاه های صنفی از معافیت بیمه ای استفاده نموده اند، از طرفی، در تبصره ۳ قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند آمده است کارخانجات آجر از شمول معافیت مستثنی هستند. اما اختلاف موجود در خصوص شمولیت عبارت است از (تشخیص کارگاه از کارخانه، مرجع صادر کننده مجوز فعالیت، آیا صنف است یا صمت، اجازه برداشت خاک و پروانه بهره برداری صمت می تواند فعالیت و مجوز صنفی را تبدیل به کارخانه نماید که محل ابهام بوده است) هرچند فرایند صدور مجوز نشان می دهد کارگاه های صنف فخاری و از جمله آجر گری هیچگونه فعالیت صنعتی و یا ماشینی ندارند و کلیه فرایند انجام کار سنتی ویدی انجام می شود لذا به این ترتیب مجوز فعالیت را صنف صادر می کند و برای برداشت خاک و بعضا تخصیص سوخت و ... می بایست از اداره کل صمت علاوه بر مجوز برداشت، مجوز بهره برداری در موارد خاص بگیرند، و عملا هیچگونه فعالیت فراوری معدنی صورت نمی پذیرد که در استعلامات تامین اجتماعی این فعالیت های سنتی و غیر ماشینی به فعالیت های صنعتی معدنی و کارخانه تبدیل شده باشد و اداره کل تامین اجتماعی بر اساس گواهی صادره از سوی اداره کل صمت مبنی بر داشتن پروانه، اقدام به لغو معافیت کارگاه های فخاری سنتی گری نموده است علیهذا بعد از بحث و تبادل نظر و روش شدن ابعاد موضوع به اتفاق آراء و بدون رای مخالف (توافق نمایندگان اداره کل صمت،

<p>تامین اجتماعی، اتاق اصناف و بخش خصوصی) حاصل گردید و مقرر شد ضمن طرح در شورا، مصوبه دبیرخانه ظرف یک هفته اجرایی شود:</p> <p>۱- آن دسته از واحدهای آجرگری (فخاری) که داری مجوز فعالیت از اتحادیه مربوطه هستند و نیز مجوز برداشت خاک از اداره کل صمت استان دارند بدون هیچگونه محدودیتی از معافیت بیمه کارگاههای ۵ نفر و کمتر بهره مند می شوند.</p> <p>۲- آن تعداد از کارگاه های تولید آجرگری که مجوز فعالیت و بهره برداری از صنف و صمت دارند ولیکن عملاء در فرایند اجرای فعالیت کارگاه به لحاظ دریافت مجوز بهره برداری از صنایع تغییری بوجود نیامده با استعلام اداره کل تامین اجتماعی از صمت و حسب گواهی صمت مبنی بر عدم تغییر در نوع فعالیت از معافیت بیمه بهره مند می شوند</p>	
<p>در ارتباط با مشکلات کارگاه های فخاری (تولید آجر) ناشی از اجرای نادرست قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند) دبیرخانه شورای گفت و گو با بررسی جمیع جهات و جمعبندی نظرات، پیشنهادات زیر را جهت تصویب به شورا ارائه می نماید:</p> <p>۱- اداره کل تامین اجتماعی استان به منظور بهره مندی معافیت بیمه کارگاههای ۵ نفر و کمتر برای آن دسته از واحدهای آجرگری (فخاری) که داری مجوز فعالیت از اتحادیه مربوطه هستند و نیز مجوز برداشت خاک از اداره کل صمت استان را دارند بدون هیچگونه محدودیتی ظرف مدت یکماه اقدامات لازم را انجام دهد.</p> <p>۲- اداره کل تامین اجتماعی استان در خصوص آن تعداد از کارگاه های تولید آجرگری که مجوز فعالیت و بهره برداری از صنف و صمت دارند ولیکن عملاء در فرآیند اجرای فعالیت کارگاه به لحاظ دریافت مجوز بهره برداری از صنایع تغییری بوجود نیامده با استعلام اداره کل صمت استان و حسب گواهی صمت مبنی بر عدم تغییر در نوع فعالیت (سنتی) به منظور بهره مندی معافیت بیمه کارگاههای ۵ نفر و کمتر ظرف مدت یکماه اقدامات لازم را انجام دهد.</p> <p>۳- با توجه به اعلام اداره کل تامین اجتماعی در ارتباط با شمول بیمه درمان و بازنشستگی برای کارگران اتباع خارجی دارای پروانه کار از مراجع رسمی صادر کننده مجوز شاغل مشابه نیروی کار ایرانی، اتاق اصناف ضمن اطلاع رسانی این موضوع به اعضا اتاق، موارد عدم اجرای قانون را احصا و بصورت کتبی به اداره کل تامین اجتماعی استان اعلام نمایند.</p>	<p>پیشنهادات</p>
<p>۱- چهل و هفتمین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گو مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۰</p> <p>۲- صورتجلسه نهمین جلسه دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۵</p> <p>۳- صورتجلسه اولین جلسه دبیرخانه کمیته حمایت از کسب و کار مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۶</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>

۴- نامه شماره ۱۴۰۱/۳۳۸۵/ص مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۰ دبیرخانه شورا ۵- نامه شماره ۱۶۷۳/ص/۱۴۰۱/۳۰۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ اتاق اصناف ۶- نامه شماره ۱۴۹/د/۳۹۳ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۰۱ اتحادیه صنف فروشندگان مصالح ساختمانی ۷- نامه شماره ۸۰۰/۱۴۰۱/۴۳۵۲۴ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۱ اداره کل تامین اجتماعی ۸- ۷۲۴ الی ۷۲۶ و ۷۷۹ آراء هیات عمومی دیوان عدالت اداری کلاس پرونده ۹۱/۱۱۳۳، ۹۲/۲۲۴، ۹۳/۲۷۴ و ۲۵۶، تقاضای ابطال دستور اداری شماره ۵۲۴۸۸/۲-۵۲ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۴ اداره کل درآمد حق ۹- جایگزینی فهرست جدید به جای فهرست موضوع تبصره یک ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون معافیت از پرداخت سهم کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند (مصوب ۱۳۶۹/۲/۲ هیأت وزیران) ۱۰- قانون معافیت از پرداخت سهم بیمه کارفرمایانی که حداکثر پنج نفر کارگر دارند مصوب سال ۱۳۶۹	